

13
Incipit liber
nouitōrum.
eiusdē bñ bh.

Primo cōsi-
derare de-
bes semper.
quāc uenis.
et ppter quod
uenis. prop-
terea cū uenit-
ti. nisi solūm
ppter dñm. ut
ip̄e fiet mer-
ces laboris tui
i uita eterna.
Sic ergo ppter
nullū debes
dimitte lonū.

nec alicui ex em-
plo tepescere. qm̄
studias ad huc
ad q̄ uenisti.
Uenisti ad ser-
uitutē dñi. cui
seruire debet
ōis creatura
ip̄ius. q̄ nichil
habet n̄ ab ip̄o.
et oīa ei dāt.
et q̄ est. et q̄ scit. et
q̄ potest. Et si
debet ei om̄is
creatura. unda-
me oīs homo.
tamq̄ rōnalis
creatura. Nō
sūt seruūt.

Liber.

suo creatori pro
posse suo. multo
magis homo
que non solum
creavit ut ce
tera. sed insu
per libero ar
bitrio nobili
tavit. et mun
di dominum consti
tuit. **S**ibi simi
le fecit. nam
ei assumpsit.
Vobis et exemplo
eum instruxit.
Cagne suo de
more eum re
demnit. **S**piritum
sanctum ei infudit.

carne suam ei
in cibum tradidit.
an **a** ei **h**abet
sicut mater patri
muli filii sui.
et eterna herede
ditate ei dare
disponit. **E**cce
per quanto nos
ei tenemur. **S**
unt peccatis
creaturis su
is. et diligere
eum super omnia.
quod nos per omnes
mundi creatu
ris amavit.
Et quod non confi

Amor

dis tibi ipi. ut
plumās te sa
re q̄ dñs ve
lit. fides con
silia te supio
ri tuo. ut ip̄e
te regat. et
adusa ei mā
nū tuā in pro
fessione tua
ut ip̄e te du
cat in viā ter.
Vnde nō hat
tibi dīcāps
vūc p̄ velle
tuo. sed quo
dutor tuus
te me iubet.
illuc statim

ne debes. et q̄
ip̄e p̄hibet de
les cauerē.
Quis q̄ arte
aliquā discē
cipit. debet re
gulas sui do
ctoris tenere.
et p̄p̄as ad in
uētēs rehī
quere. Et m̄f
mus q̄ adhuc
vītorū p̄atib̄
accessioēs. de
bet seruare
diētā. quā
medicus su
us sibi ostēdit.
si cito plene

desiderat sancti.
Ita et tu mihi faci
as ut dicas. q
magistrum tu
um nolle plu
mas. **T**e enim
dedisti ei pro
regnum celorum
et iam non es
tuus. sed ei cui
te uendidisti.
et ideo mihi licet
et agere de te.
sine eius uo
luntate. **H**ic ei
est dominus tue uo
cis. **S**piritus recto
res mei. sunt
vicarii dei su

per nos. **E**t nos
debemus eis obe
dire sicut deo
non sicut homi
nibus. quia non
propter ipsos sed
propter deum obic
imus nos eis.
et ideo seruus
non est maior
domino suo. **T**ale
te exhibe. ut
libere te iube
at facere ut di
mittit. quicquid
ei videbitur ex
pedire. **Q**uia
si ipse timet
te. iam seruus

ē maior dño
suo. & disci
pulus super
magr̄m. **H**a
be pacē cū p
latiō tuis sp
Nō det̄has
eis. nec audi
as libent̄ det̄
te eis. q̄ spe
cialit̄ hoc via
rum punit. &
ut patz̄ idē m.
q̄ uerenda pa
tris nudauit.
Et in hoc libi
maledictum
irremedia
ble adfluuit.

Nō acrit̄ pon
des eoz̄ exalt̄
sz̄ ignosce eis
quasi hōibus?
q̄ in multis
an̄is nō potest
q̄nq̄ negligē
tia uitari. **E**t
sepe q̄ in eis
repl̄domus
ex nro vicio ē
magis quā
ex culpa eoz̄.
q̄ sepius alius
plono facit
nō itelligim̄
i tēcom̄ eius.
p malo recipi
m̄ ul̄ iudicam̄.

Honora eos in
 corde tuo & nō
 spernas. ne for
 te & deū sper
 nas. cui vitā
 gerūt. Crede
 q̄ deus eis in
 spiravit q̄q̄
 te iubet face.
 & p̄t. utilita
 tē tuā. & sic
 tue salutem.
 ordinaōnes
 & constitucōes
 eorū ne falsi
 dias. q̄ nō
 sine causa fa
 ciūt. licet tu

^{om̄s}
 eas nescias.
Qui ambulat
 simple. Ambu
 lat cōfidenter.
 & talia nō no
 cēt. h̄ p̄t ei
 ad manus m̄
 tū. Vere ser
 uus dei sic de
 bet incedere
 via regia in
 mādati dei.
 q̄ statuta hū
 mā nō artēt
 cū in aliquo.
 q̄ ip̄e debet se
 ip̄m artare.
 ita si nō cēt

illud statutu' tñ
 cauēt sibi ab
 oī q' nō esset
 expēdiēs. per
 talia ei statu
 ta tantū rep
 mūt' excessus
 corū. q' me
 tas disciplie
 trāsg' dunt.
Lex pp' p'ua
 catoēs pōita
 est. Qui tibi
 dedit felicitā
 tē hui' sedi
 ad cōsolacōm
 tuam dedit?

nō ad corrup
 cōm. Rursus
 q' te flagellat
 h'ec seculo. ad
 emēdacōm nō
 ad dāpnacōm
 facit. Fertō
 prēm erudiē
 tē. ne scias
 iudicē p'um
 ante viso dē
 deditā tñscām
 ad corpalia ex
 ercicia. dē dē
 ad spūalia. qz
 nō p'us q' spi
 tuale. s' q' ma
 le. **D**euigila
coe.

Lib. ^o
 ead' nescias
 Qui ambulat
 simple. dicit
 lor cōfite
 z talia nō
 cēt q' p'fā
 ad manu
 tū. Vere
 uis tē h
 let mē
 ua regia
 mānatis
 q' dicitur
 nā nō er
 cū m' aliq
 q' nē dicit
 ipm' dicit
 ita q' nō

Consuesce quando
 oportumū est
 parū an̄ ma-
 tutias vigila-
 re. ut sp̄s tu-
 us dirigat̄ ad
 d̄m̄ i orōne.
 ut postea ma-
 gis solus sis
 & deuotus i ser-
 uicō dei & lau-
 dibus ip̄ius.
 & cū euigilas
 lātī om̄s co-
 gitacōes et
 sōpnia abice.
 quibus dyabls
 uellz te occu-

p̄are p̄mici-
 as cogitacōn̄
 tuarū & acto-
 nū offer d̄no
 in orōe. ut i
 aliqua medi-
 tate cū cor-
 pis exercita-
 cōe. uel genu-
 flexione. do-
 nec aliq̄ af-
 fūm deuotōis
 cōcipias & in-
 calecat sp̄s
 tuus. & ex-
 eris totā die
 deuotior et
 expeditior.

. nouitōz.

*De alacritate i
dno officio.*

In dno officio
no sis piger
z fastidiosus.
S; coage corp
tuus z spm
stare reueren
ter. z psalle
alaciter co
ram deo z
anglis. qui
ibi p'sentes
assistunt.

Vilus z uer
ba inutilia
p'itus detes
tare. ubi

corā dno ma
iestatis am
metu z re
uenciam assis
te debes. Ver
ba psalmo
die distinde
z integre
p'nūcia. No
leuit discar
tas p'p'eu.
n. ante fine
p'p'eu cre
as. n. neces
sitas te con
pellat. p'us
q' incipiat

Liber

officiū puenire
studeas. ut cor
ad aliq̄ deuo
cōm excites.
Ideo eī tam de
sides & tepidi
sumus i dño
officiō. q̄ nō
sumus deuo
cōe excitati.
Et ut eximus
sicut intus.
frigidi & dil
soluti. **S**tude
in ip̄o micio
cogitacōnes
vanas abice.
& itende hys

q̄ psalluntur
alioq̄n tumul
tus cap̄. vix
potis curare.
post officū
etiā stude te
seruare inde
uocōe. q̄ con
cepisti. nec
statim effu
das te ad m
ania. **S**i aut
nō habes de
uocōm itus.
late colua
di saplman
& morū gra
uitate exi

us. apt. reue
reñā dei. 7 a
lys ad exem
plū. **De caplo.**

In caplo non
miltū loqris
mli valde ne
cessariū sit. 7
hoc hūile et
mansuete.

De culpa facienda.

Culpā hūile
dic. 7 correc
tus maluer
te responde.

Nō excuses
te qñ corri
pis. sicut
Adam. q̄ re

fidit culpam
i mliem. dices.
Nō quam de
disti in locum.
decepit me.

De consilio dādo.

Si de consilio m
trogat. hūis.
libere 7 hūi
lit. dic. q̄ tibi
uidet expedire.
Si at nō req̄
rit. silū tuū
nō sit t̄ cure.

**Rec uelis per
tinacit. tuam
letencia de se
te. Sufficiat
t̄ satis fecisse**

colacae tue.

De acca corib?

In acca coribus
 no sis anxius.
 dic tantu quod
 scis ee sum q
 tra regulam.
 Et ordio sta
 tuta in adio
 aliamus. et
 verbis man
 swetis amtu
 placid. et q
 no las non
 teneris. **Non**
 opmando de
 culat. quid
 oppmo sepe
 fallit. **Non**

Ad hoc

gueris p dca
 sacoribus. led
 tantu sic aut
 pa si uera sut.
 q maior lin
 get t cofulio
 si peccat te
 excuset. qua
 si hinc stite
 oris. **Terun**
 si no delect
 tunc stulos
 ab homibus.
ne scia co
 ra deo accu
 set. s; sustine
 patient. qe
 qd en dms

nouit
 a
 et
 tr
 vol
 qu
 fuo
 et
Da
 In
 sic
 sp
 vid
 in
 se
 r
 et
 et
 esse

Flexis nouicior.

voluit susti-
ne. *de pacia*
hnda i correptione
Consueſce ut
cu a ſupiore
corripis ſeu
in capto ſine
extra. q. ſta-
tim gemibus
quibz dicas
culpa tuam.
Hec eſt lex
antiq. reli-
gionis a ſac-
tis p.ribus
tradita. In
tu debes
ſtudere. ut
ſicut t. ordo

19
a tuis editus
eſt. ita t. tu
tradas eum
poſtis tuis.
quatu mte
ſuit uerbo
t. exemplo.

Dauidi vit.
In meſa noli
hic in de re-
ſpice. ita q.
videas quis
in late tuo
ledeat. t. q.
faciat ut q.
ram ſe habe-
at. t. bi ſol
t. deo debes
eſſe in tebas.

Cū disciplina
 comedere nō cō
 impetu gule.
 quasi nō pot
 sis saturari.
 nec effundas
 te totū super
 cibū. sicut ca
 nis famelicus.
 nec vagus o
 culis. et inque
 to corde. circū
 spicias. q̄ sit
 in mensa de
 licatius. nec
 ante querās
 saturari. oca
 tu q̄ uentre.
 s; cū grātū

a cōte suffici
 at tibi. quos
 hēre potes?
 et semp̄ velis
 potius defect
 tū sustinere
 q̄ plus ha
 būdare. ni
 chūl sp̄nas q̄
 tibi apponit.
 nec ī dignis
 si aliq̄s defect
 tus est in cō
 dūcto. ut
 sale. ut cōtu
 ra. **¶** co
 gita q̄ mlti
 mltō uiliori

nomis
 h
 pa
 si
 am
 q̄
 te
 est
 a b
 vel
 rep
 que
 In
 esto
 ne p
 mqu
 lue
 lue
 de c

bus et paucō
ribus sunt
cōtenti. q̄
q̄q̄ abiciō p
magnis de
licijs accep
tarent. **P**
ptas fam
liarū xp̄i
amica place
at ē i oib̄.
et ip̄am p lu
mo conatu
amplectere.
Vide quā
huiles gel
tus p̄uēs
habent. q̄
simpler re

sponsū. quā
pauē dū dū.
Si unq̄ dū
atū aliqua
q̄ unomā de
te. p aliquo
dētū tuo. m
alo uē vili
vestitū. semp
reputa te in
dignū delys
que habes.
In dormitōio
esto quetus.
ne per te q̄s
inquietetur.
sue ordas
sue dormes
De euigilacōe.

Liber.

Quotienscumque
euigilaueris. la-
tin occurrat
t' memoria dei i-
gratu accoe.
q' ipe uigilat
sup nos q'ndo
dormim' ut
custodiat nos.
Qu'ndo dormi-
re uis p'us i-
tende debes o-
rando. ul' me-
ditando aliq'
boni. et ita in
hac occupaco-
e dormies. et
sopnus erit
dulcior. et p'ui-

ora habebis
sopnia. cui gi-
labis deuotior?
et surges ala-
cior. et faci-
lius redibis
ad eandem
deuocōm. in
qua p'imo fu-
isti. **H**ic dor-
mitibus nō
imputandū
ēē uideatur
q' nescij faciūt.
ul' paucitas?
tamē in deos
est religio
hōm. ita ob-

ritū eē sop
no sicut per
et iace dū sic
tis mēmbus.
et mēbris m
copolite. et ma
mbus retē
tis. Cū ppē
hoc maxime
uestiti iacea
mus et cincti
dormiamus.
et nō hēam
pātē cōi
ducēdi mā
nus hac il
tāc. in corp
nudo. et ut

magis pati
simus ad sur
gendū ad oīo
nē. **De sopno.**
De sopno quā
titate tene h
aut sup supra
dictū est d mē
sura cū. et
ut mēbra et
sensus resi
ciant ex dēte
sopni. et ex m
mo torpore
sopni corpus
nō reddatur
pigrus. et
actus tepidior.

et sensus obtu-
 sior. Nam diu-
 terna quies. vi-
 cis alimenta
 ministrat. **N**on
 hoc bonum sit et
 ad perfectum spi-
 rituale. tamen
 caute hoc est
 faciendum. ne
 corpus defici-
 at in nullo. an-
 que pueriat ad me-
 tam. ut pollis
 sequi conventum
 sine murmure.
 destructi cor-
 poris et conven-

communiem

tu. ordinem +
 rigore ordi-
 nis cum ceteris tene-
 re. **Q**ui post
 te ad ordinem
 veniunt. non at-
 tendunt quid
 ante eos in or-
 dine laborant.
 sed solum respici-
 unt. quale ex-
 emplum per te
 vas in panti.
 in vigiliis. in
 laboribus. in
 cibis. et in aliis
 observantibus
 ordinis. **V**ig-

novus
 si
 qu
 ad
 q
 h
 e
 ut
 r
 lo
 v
 g
 t
 re
 na
 o
 ub
 q
 si
 qu
 ad
 q
 h
 e
 ut
 r
 lo
 v
 g
 t
 re
 na
 o
 ub
 q

utruq; cōgrue
possis facere
discretō ~~nece~~
nētia ē p quā
z corpus pru
dent caligēs
ne adūsus spi
ritū rebellet.
z rur sū disc
te foueas. ne
sū carēna ce
ruas. z spūa
lē pfectū m
pediat p m
nia debilitate.

De labore.

Ad labores cō
munes z ad
spūalitatē of
ficialitatis

ficia esto patus.
z in alijs dīse
quijs. z maxie
ad illa dīse
q; alijs p sui vi
litate p̄p̄mūt.
z q̄ ably p̄ret.
ut lingua por
tare. domum
coopare. z alia
utensilia pur
gare. z frum
tunicas exai
te. pedes la
uare. z super
oia ad nullā
libent fūre.
quia hoc offm

Ducuntur

est anglicū. **S**pi
ei dno suo. **V**bi
q̄ mlti dnt. **I**n
hpc ei mlti mltio
m̄plex fruc
tus est. **P**mo
boni opis exer
ciciū. **S**ad opus
caritatis est.
q̄ p̄ximū p
moues in lo
no. **T**ercō op̄
deuocōis. q̄
deo app̄iquas
in orōne. **Q**u
to opus angli
cū est ibi. cū
quibus dno p̄
fenti mlti dnt.

sicut et illi. **E**st
eadem famili
arior eris sac
tis angelis.
q̄ eorū coop̄
tae es ibi. **E**t
hec nō solum
sacros. cui mlti
tras specialr
tenet orare
pte. **H** et om̄s
cūstātes q̄
rū vice geris.
ideo tota ecclē
sia ubi. **T**erz
q̄ tu geris
vice om̄ fide
liū. q̄ dno suo
de celo veneti.

tū deuotissima
grarū actōne
debent mīstīre.
si possēt ad cē.
Et vix p̄t esse
q̄n deus aliqua
speciali gracia
remunet in p̄
senti. qui liben
ter et deuote mīst
trat ad illud
venabile sacra
mētū. quo nil
melius. nil sac
cius potit esse
in celo et i trā.
et qd̄ est qd̄am
p̄cipuū i diuū
diuine digna
coris ad hōiem
et dilectōnis.

Nichil eī nūm
videtur face
deus in eo. q̄
cottidie digna
tur de celo descē
de sup̄ altare?
quā cū de celo
descēdes et formā
assumēs hūa
nam. hō fāis ē.
Ideo reliq̄ no
bis mēoriale
in hoc tēpus di
lectōis? et quasi
quodā cōpen
dio om̄ bñfīcō
rū suorū mēo
ria. i carnāto
nis. reuēpōis.
gl̄ificōnis.
iustificōnis.

Lib. 1.

atq; eorūdam si
gura induit.
sicut patet hys
q̄ diligentē cōsi
derāt huiusmodi
mētī institū
tōnem. celebra
tōnem. et p̄ceptō
nis fructum.
Nam salubre
ē cōmunicare se
pe ei qui om̄i
studio vitutū
et custodia sui.
nō solū a mīg
nis p̄ctis. sed
etiā a leuitati
bus ūborū. et
operū. et cogi
tācōnū se ad
hoc studet ap

tare. **H**icet em̄
om̄i t̄pe debeat
m̄ eē solliciti d̄
ōibus q̄ bona
sūt. tamen maxie
cōuenit. cū ad
susceptōm cor
pis xp̄i nos p̄
pamus. sicut sus
ceptū n̄bann
hemus. **S**freq̄
ti cōfessione.
Sepe cōfiteri
ad minus tres
in ebdomada.
et simple sicut
angelo. q̄ sciz
secretā cordis
tui. nō adici
as velamen
exultācōnis.

ul' aliena dōis? nec implicate
 ut cōfessor tuus nō intelli
 gat q̄ notes? Specifica ei q̄
 fecis & facta aliorū nō dire
 citare. *Q̄* re colis te fecisse
 a tpe quo nup̄ vime cōfess
 es. hpc die bre uiter & p̄uere?
 & noli longū tractatū tene
 re. q̄ generat tēdiū. *¶* dete
 tero debes tibi cauere de

hys. q̄ cōfite ris. & stude
 as emēdare. *Obtūācia celle.*
In cella libent̄ esto. & aliquid age in ea q̄ e
 dificet te. ul' q̄ a maiore mūgit. Tam
 volūtarius debes ēē ad o
 bediēdū. q̄ si om̄i hora t̄
 p̄figeretur q̄ face debes.
 libent̄ accipes. & q̄ iterum q̄
 tu iuris nō cēs. q̄ nec lo
 qui verbum

Libet.

Sine licentia nec
ad aliquas pro
pas necessita
tes ne liberū
arbitriū hēs.
Sicut olim in
egypto & alibi
legim⁹ vixisse
scōs p̄res. q̄
vū si gloriaz
adipisci volu
m. virtutem
mittent. lege
scōrū vitam &
doctrinam ut in
cōpactōe corū
humilieris. ut
iustitias et
accēdatis ad
deuocōm. uel

pucis ad stu
diū. ut infor
meris itellai
sc̄pturarū. et
illumeris ad
fidei intellēc
tū. ut scias dif
ferre uerum
a falso. & bonū
a malo. & uiti
um a uirtute.
& remedia ui
cōrū & tēpta
cōnum. oracōes
uolite & intelli
ge. **nō** legas
ad hoc. ut doc
iudicis. nec
curiositati

.ores.

igit

· nouicōꝝ ·

25

tedas nec le
gas q̄ nō edi
ficāt. q̄ lecto
uana q̄ nouas
cogitacōes mo
uat. exūguat
mētis deuocōm.
Nō affectes si
eri p̄dicator
ul' cōfessor. q̄
si dignus fue
ris. dñs uoca
bit te ad hoc. si
nō hūis dignū
ul' idoneus. e
rit t̄ maior
cōfusio. **Quā**
ua secretus
sis ul' abscol.
q̄ uā disci

plimate te ha
beas. et ita cal
te in oībus. in
uisu. in tactu.
in gestu. et a
lijs. ac si uideā
ris ab aliquo.
Omnia sc̄i ange
li n̄b̄i s̄. et sp̄
uidēt oīa que
facimus. q̄rū
asp̄cū debes
uereri. **Videt**
nos etiā deus
et iudex noster.
Videt nos etiā
ip̄a sciencia
n̄ra. testis e
orū q̄ facim̄
et accusat̄ r̄.

. Liber .

Quia magis ue
tat hōm aspec
tus quā dei. et p
prie cōsue et an
glorū scōrū n̄
est castus ama
te boni. qz nō
a maiore veri
boni s; ex amice
detinēti t̄pālis
honoris se ab
stinet. et talis n̄
ē uerus xpi ser
uus. q̄ ad huc
hōibus placet.
et place magis
hōib; cupit quā deo.
Cui ei coles pl;
displice. illi
magis affras
placere. sico

Abilli
citis

hōib; cupit quā deo.

Aut p̄t duobus
dñis seruire.
In frēs exhibe
te verecundū
grōsum. mo
deste affabilem.
et dulcat serio
sū. ut et disci
plina cōsues.
et tamē ex aul
tēitate nō sis
aliqbus one
rosus. **Dicitur.**
occos dissolutos
nūq; exerceas.
nec uita san
ctia alicui p
feras. nec li
bent audias.
Seruus aut
dei tam cast

ita

novi
p̄t
de
ver
est
dem
p̄t
uen
ut q
p̄t
liqu
& n
Ince
sit r
nec
r̄do
sita
p̄t
ere
sed
no
fi

debet ee i oibus
 factis & dictis
 suis. ut no tm
 horreat que i
 deant sonant.
 & eia q notat
 turpia. lic sit
 palliata aliqua
 ipellate. **De oib**
bus gestibus.
Omnes gestus
 & mores tui. &
 sermo & aspec
 tus & iactus
 quada humili
 uerendia de
 bet ee orna
 ta. ut nil ap
 pareat inte
 elatu. pompo
 su ul audacie

plurpoe noble.
De uerendia.
Verendia em
 est maxmms
 deoz i religioe.
 papue mu
 uembus. ita
 ut q eam post
 pondant. uix a
 liqua spes sit
 de ipis. **De iectu.**
In iectus tuus
 sit matreus.
 nec leuiter e
 ras sine neces
 sitate. nec ca
 put multum
 erectu geras.
 sed mediocter.
 nec uagus
 sis oculis.

Admo
Dum

m

nec brachys ml
tu uentiles te.
nec alitu more
sclariu pposito
gradu i cedas.
sz plano thuli
quali a deuota
orone exieris.
Sedens pigre
in latus no re
clines. nec cru
valoge exten
das maxime
pnibus alijs.
Exterice em m
coposico corpis.
e mdicau mde
uote mentis.
Re coulo **Drisu**
Rilus tuus mo
deratus sit. no
cu cachymmo.
magis boita

te ostēdes quā
dissolucom. stu
te wltu ee sere
nus. no turbu
lectus ul idig
budus. **Dubis.**
Verba tua le
nia sit. trn
de huilr. sine
pūccōe amari
tudis. ul obliq
redarguōis.
aut irrisiois.
Sic forma uer
ba tua ad alte
ru. licut tu no
hres p malo
ab altero. **S**ic
de absente lo
qre. ac si sci
res cu assis
tere. **pe** & **aul**

... non ti
... quipm
... abscera
... habm
... i aliq
... mou
... re
... ble
... cer
... tres
... tim
... me
... ite
... tra
... mo
... Kim
... rita
... tani
... te di
... 2 de
... hbr
... pu
... lita
... fi

culatē. Non ti
 me at quisqm
 te? q̄ i absentia
 sua famā suam
 denigres i aliq̄.
 Magnū vicū
 ē in religioso
 hoīe aliq̄ de ab
 sente loqui? q̄
 erulescet loq̄
 si audiret. Nō
 libēter audias
 detrahe aliou?
 s; fuge detrac
 cōm. aut opor
 tunc cōpescē si
 potes. Nichil
 ei p̄dest t̄. nisi
 q̄ ḡuabis sup
 illū de q̄ sermo

est. aut super
 eū qui refert.
 Quere potius
 si possis muē
 re aliq̄ lauda
 ble? ul' q̄ edifi
 cet te ul' audi
 tores. Hoc sta
 tim p̄fer in
 mediū? & sic
 i ter ripes de
 traccōm. **Ru**
mores fuge
Rumores nel
 cias; q̄a i que
 tant cor. & mē
 tē distrahūt.
 & deuocōm ex
 hauriūt? & tē
 pus sine uti
 litate q̄ sumūt.

ialiq̄.

hic potio lono m

. Liber. *minuat*

Ecce que las oia
no effundas. q
vas sine oper
culo. q statim
cu inclinat
effudit. q q m
eo cotinetur.
No sis libet
in turba. nisi
ubi tractatur
de deo. z edifi
cacione anime.
Non sis cla
mosus in lo
quendo. **C**a
ue z sicut tu
nulli detris.
ita no pias
detritore. apd
illu cu detrit.
ne magis q

uenerit ex hoc q
tra detractore
q ex delacione
tua minuat.
Potest namq
ce. q ille qui
dixit de alio
ubu non ita
intedit. de ro
gare. ei sicut
iste forte sus
picat. de quo
dixit. z mitta
tur ad odium
contra illu. ut
ad iudicium
puocat. **C**um
ille aut si ple
no dno detra
hedu. aut forte
statim pem
dit

tuit. pones de
cetero a sum
li sibi cauere.

Diactāci cāuēda.

Lactāciā dilige
tillie caue. ne
vniq̄ des ali
cu scire. de a
liquo q̄ mte
ē gmedabile
nec velis ma
nter glari.

Vix ei pt mte
ē aliq̄ laudable
qn̄ z aliq̄ mtel
ligant. z si ta
ceas z abscon
das plus pla
cebis. si pro
dis z comen
das. irridebe

ris z uileses.

Unde p̄us
edificabant
de te. postea

despiciant te.
Maledicta z
conuicia z me
dacia z omnia
turpia ūla
licet sit ioco
sa. ab ore re
ligiosi p̄petuo
anathemate
sūt arcenda.

Vn̄ iacobus
z epla sua.

Qui putat
se religiosu
ēē nō refre
nās linguam
suam sed se

Liber

Duces cor sui.
huius vana e
religio. **Dux**
vis ociosis.
Verba ociosa
ubicumq; sunt
fuge. **Uz** em
no que pta
putant esse
tamē corū
cōsuetudo cō
tinua. **g**raue
genat spūa
li pfectu de
trimentum.
Et sepe dū qū
licent relax
mus ligamē
uerba ociosa.
dū nō aduer
timus dila
timur pta

latam ad noci
ua. ex quibus
orunt sepe t
baccē. **E**t dīso
lucēs. **E**t gra
ues cōsciecie
torhones. **100**
re de deo libm
De deo libenter
audi loqui. **E**t ne
loquaris q m
citat cor ad su
dū un' tatis.
Et ad affam de
uocōis. **A**udi
hūilr. **E**t paci
ce bona que ab
alijs dicuntur
nec disputa cō
tra. **A**ut qdē
facietes. qn

audiuit aliquo
 m. ne ipi iude
 ant ignorasse
 bonu q alter
 apohit. statim
 voluit de h. dis
 putare. ut ui
 deant. et ipi a
 liq. inde scire.
 Disciplinatus
 ee studeas. et qe
 tug. et q. tuc
 loquid. magis
 est dutehicut. ut
 le. Non sis
 audax coram
 seniorib. tuis
 q. uerecundus.
 insultans
 doctna coru.

senioru e do
 cere. iuueniu
 huic discere.
Cave oium.
Noli ociosus se
 tere. et itende
 rumoribus
 et fabulis. qz
 duplex ma
 lu. malis cot
 his. sedz per
 dis tepus tu
 um inutilit.
 m. sup no bo
 nu ex h. aliis tal
 exempli. **o**
res i. imitare.
In oib. uirtu
 bus tuis. et lo
 mis moribus

Lib.

sp. pone t' illd
clarissimū spe
culū & totius
sūtatis exem
plar. scilicet. ui
tā & mores dō
mī ihū xpī.
qui ad hoc nō
de celo a p're
missus ē ut
p'aret nō in
via uirtutū &
lege uite et
disciplīe sue
exemplo nō
daret. & eru
dret nos sic
semetipm. **U**
sicut ad eius
ymaginem

nālē creati simd
ita ad morū ei
similitudinem i
mitatōe uirtu
tis p' nra possi
bilitate cōforme
mur. qui eius
ymaginē in
nō p' p'ctm feda
uim. **Q**uantū
aut ei se q'libet
i uirtutū im
itacōe hō hō cō
formare stu
duūt. tanto ei
p'iqor i p'ia
igle clarita
te familiarior
erit. **De dōe i**
corde moēs i.

nomina
... rē t' i' ande
... mores eius
... hōiē se ba
... me hōies
... lengne m
... discipulos
... mōrē
... hōies
... quā miser
... quā p'ctū
... quā dōe se
... fecit
... Cui et
... p'ctū
... uidebantur
... nullū
... ut hō
... hōies
... q' mō
... non
... hōies

Describe tunc corde
 tuo mores eius
 quia huic se ha-
 buit in hoc.
 quia benigne in-
 ter discipulos.
 quia modestus in
 edendo et biben-
 do. quia miseri-
 cors super pau-
 pes. quibus se
 similem fecerat
 pro omnia. Qui et
 specialis fami-
 lia videbantur.
 Quomodo nullum
 spreuit ut he-
 ruit. et sic et
 leplus. quomodo
 diuitibus non
 conturbabatur.

quia libet fu-
 git a curis
 mundi. Non
 amicus pro-
 priis necessitatibus.
 quia patiens
 ad contumelias.
 et quia mitis
 in responsis.
 Non est studuit
 se iudicare
 uerbo mordax
 et amaro.
 et blando et
 humili respo-
 so. altius ma-
 liciam sanando.
Ete quia con-
 positus in om-
 nibus gestis
 suis et moribus.

quam sollicitus
 de fratru salute? quare et
 am amice mo-
 ri dignat? e-
 quomodo seipm
 exemplū pre-
 buit oib' homi-
 Et talia mul-
 ta ip' acta?
 in memoriam
 tua p'pinq'ua
 sint? ut mori-
 bus factis
 tuis tribis.
 Ip' q' in exem-
 plar' ad eum
 respiciat.
 Incedens: ac-
 cedit. et loquitur
 solus. et cum
 sedes. id est

alys? ex his ma-
 gis diliges eū
 et familiar-
 tatis ei' gratia
 et fiducia alle-
 quare? et in
 omni virtute per-
 fectior eis. Sit
 sapientia tua. et
 meditatio, et
 studium tuum
 Ip' de ip'o cogi-
 tare. unde p-
 uocetis ul' adi-
 untandum. ut
 afficiaris ad
 amandum eū.
 Talia etiam me-
 ditando fru-
 minando et te-
 pus utiliter

novicorum.

De uicio ostentationis

expendis. dū
occuparis in
bonis studiis
& mores tuos
ad formā uite
& cōsuetudinis
emendas. dū
in oibz agen
dis tuis sep
ad illū respi
cis. qualiter
se in hys ha
buit. ut hęc
potuit. scdm
tuā estimatōē.
q̄ in oibz sp̄i
optimo & per
fectissimo mo
do se habuit.
q̄ in oibz sp̄i
optimus est.

In oibus que
facis. caue
viciū osten
tationis & in
tancie. Esto
planus in oibus.
sicut de gre
ligiosum &
pauperem.
Non aues
curialem i
cessū. ul' cu
riales gest.
nec uicem
curiahter
frāgas cā
tando. q̄ si
queris deo
placere in
cantando.

De uicio ostentationis

tunc quanto pi-
us cantavis
et simplicius
tanto magis
placebis ei.
Si queris au-
ditibus pla-
ce. uana gla-
est. In t. ipse
places. uana
est leuitas.
De rim foras
Cum aliqu-
te domu exi-
re contigerit
id tam diu dif-
fero tibi scri-
be ut p hoc
aditas. qd
tardum te ee
desidero ad

Liber

egrediendum?
nisi qn ul' obe-
dientie manda-
tu cogit. ul' ali-
causa utilis et
rōnabilis hoc
requirit. In-
domo ei cōsultū
tebes. et a tur-
bis hōm ab-
scoditus late-
re. hoc tuus
est religiosus.
qui sibi deside-
rat uacare
et deo. Ad qd de-
uotus i. domo
colligis. hoc fo-
ras eg. dies
spargis. post

quā augeas l' colerues. Unde sepe experti sumus tam in nob' quā i alijs, q' frequēs exitus & cōsulatio in seculo. & occupatio in munda exteriorū negotiorū. deuocōz mētis extinguit. feruorem sepe tepe facit? forte ppositū uirtutis emollit? dissolutū reddit? studiū pfiacē di debilitat.

delicias docet amare. tps sine fructu expēdere. uerba cōsa multiplicare. iocis & trifis intendere. orōnes negligere. hōras canonicas desidiose & autē sine dicere. Tandē sōmtrant aque tēptationum in nūcē cordis. p rinas dissoluōnū. & cū nō ex hau

lib

ruitur. p̄dis
cussione p̄p̄ri
status. & pu
rā cōfessione
nec fortit̄ ob
struūt̄ r̄ime
p̄ diligentem
custodiā. pau
latim augen
tur. donec s̄
mergūt̄ h̄o
nem in pec
catū & cōfusi
one. **h**ec tam̄
nō dico ut dif
ficile te red
das ab cōfusi
ōne. q̄n̄ iubeis
exire. s̄ nō
debet tibi ee

cōsolacō uaga
ri ext̄ domū.
ita q̄ quantū
in te est semp̄
diligas plus
latere. nisi o
bediā ul' utili
tas n̄ime h̄c
requirat. **Q**u
domū exieris
nō multū cū
spicias impla
teis ne forte
uideas vnde
teptis pollea
ul' morone i
pediā p̄ fan
talias corū.
que in cōfusi
resperisti. **da**

nud cecidit in culpa adul-
terij ex incauto mlieris
respectu. quā forte nūq̄
ante concupuit. n̄ postquā
eā incaute respexit. Ocu-
litui sit in capite tuo. hoc
ē cogitacō tua uset̄ circa
dōm n̄m ih̄m xp̄m. qui
ē caput om̄ mēbroꝝ
ecclē. ita ut nō colides
eciā q̄ corā te sit sol̄s. m̄
si nctas hoc req̄rat ul'
utilitas. Ita ut quātū
uales te tale domū cor-
feras qual' ex ista. hoc ē
ita deuotus. ita mūdus
corde. ⁊ vacas a rimo-
bus ⁊ amas silēcium.

. Liber .

Inter hoies quantum in te e ca
ue omne q potest ee no lonu
exemplu. sicut fidele filium
dei detet. q dm horem p mo
ue cupit. eius in hōra com
caue ubi potes. Nos tū sumus
familia eius. et sicut p fam
lias ex disciplina familie
sue honorat. ul ex indisci
plina inhonorat. ita scias
q q nos facim. in hōmes.
ul in laude dei nri e. ul in
cōtemptū. Et nos spalit
positi sumus in hōmes. ut
ex nob edificent. parum
pficiet de uerbo nro. si no
edificem. Nono exemplo.
et si no sumus tam pfecti ut

no uicōrū.

374
possim⁹ eis in q̄tū debem⁹
uitū exempla ostendere?
salte⁹ caueam⁹ exempla
q̄ ip̄i solem⁹ notare i alijs
religiosis. uideh. ne ru
mores seclares. apud
ip̄os recitem⁹. ul' libent⁹
audiam⁹. nec delicata s̄
cula p̄ n̄s fieri diligam⁹.
nec minus mollia ul' mi
nus p̄ciosa strameta. nec
ire. nec discordie scintil
las emittam⁹. nec ūba
scurrilia. nec iocos disso
lutos moueam⁹. Max
ime ne auari p̄ m̄m̄b⁹
ip̄oz possim⁹ notare. quia
ex hoc cito uilescim⁹ apud

Liber.

eos si uiderint nos ambo ne q
audire quere. ad quoru cotemp
tum nos eos pdicandohorta
mur. **Ad illos e mltib** Qdne
etiam ne femis loqris. ne
ultu caru studiose respici
as. ul man cotrectas. ul m
nis ppe seceas. nec leuiter
eis arriteas. nec diligenter
cu eis angulos ad colloca ca
ru reqras. qz hec oia etiam
si ml teptacois t ingerent.
tame no effugis nota sus
picois. z faale polles mfa
mie macula cotrake. quam
vix postmodu polles cu pu
dore detge. Sic habe te cum
omn feia. ac si maritus ei
apd. ul platus tuus sedeat.
te

. nouicōrū .

cōsiderās ⁊ audies que tu
facis. ul' dicis. ut quāq; su
p uciat. ul' uideat te cū alla
loquētem. in nullo nate tibi
sit erubescere. nec aliq; pos
sit ē postea notā suspicō
nis in p m g. ⁊ si cōsiliū
nō spm̄s. cōsulo q; nūquā
aliquā singlaritate cū
aliquā cōtrahas. etiā si re
ligiosa sit ⁊ scā. hoc suffici
at t; si uis h̄re pacē cordis
cū deo ⁊ h̄re spūalē inter
frēs. tūc absate a te omēz
familiaritate femarū. di
lige cōmūt om̄s bonas et
deuotas. s; tamē noli te oc
cupare cū eis. n̄ breuiter ⁊

. Liber .

benigne salutes qm̄ ita ac
currit. q̄ nō potes bono
modo declinare. Cū matū
te tate carū orōmb̄ te recō
mēda simplē. si discretē st
ex hoc placebis eis. si infor
tune. tūc expedit t̄ meli⁹
te nō occupare cū eis. Esto
tantū tui ipius. nec des
alioi ptate cordis tui. n̄
deo ⁊ plato tuo p̄t̄ dnm̄.
Esto expeditus ab oībus
auctis affectōib̄ ⁊ occupa
tōib̄. ita q̄ nulli plato ali
qm̄ molestus sis p̄licēis
agendi ul̄ excūdi. ul̄ dādi
ul̄ accipiēdi. ita ut tam li
berō arbitio suo te q̄mittas.

q̄ ip̄e seare t̄ dicat h̄. fac.
ul' dimitte. hoc ul' istud. ut
tu sine n̄mūdācōe ul' diffi-
cultate cordis h̄c facias
ul' dimittas. alioq̄n parua
posses h̄c fiducia de mei
to dedie tue q̄ voluisti cō-
i manus vicarij sui vel
plati tui. si p̄ impaciā tu-
am. l' importunitate tuam
q̄ cogeres eū licētiā tibi
quo ip̄e uellet te libenter
carere. Tūc tu nō intras
p̄ hostiū q̄ ē xp̄s in ouile
sāe religionis. q̄ ip̄e non
uēit facē uolūtate suam
s̄ uolūtate patris sui. q̄ ita
fuit cēs p̄ latro. fuit quia

Liber.

alienā rem. hoc est ipsam volum
tate quā plato resignaueras.
eo inuito usurpares. Iam quā
ex tali exemplo. alios simplices
necares. **Cōclusio om̄i p̄dcoꝝ**

Vt ergo breuiter parā oīa
sup̄dicta. **Esto deuotus deo.** et
cor tuū quantum potes compa
cū ip̄o. **Esto platis tuis humi
lter dicens.** nec rancores
cōtra eos teneas. nec sp̄nas
eos. nec iudices eos. nec mur
mures de eis. **Esto pacificus**
cū fr̄ibus. **paciens ad uerba**
dura & repleñtices. **Noli fac
le iudicare aliquē.** nec sis
suspiciōsus. **Esto obsequiosus.**
& maxime infimis. & in humi
libus obsequis. **Et sup̄ oīa**

. nouicōrum .

37

ad nullā libentē seruire. quia
hęc est officium angelicū. Ora
tepillime. Esto in choro disci-
plīnatus. intentus deo. In uic-
tu discretus. modestus. In
hīs que corpis necessitas
requirit. Esto in cella libere.
Fuge uerba otiosa. plane loq-
re. modeste. iocunde. uerax
siquale. Uerba tua sint licit
iuramentū. Nulli deflas.
nec etiā audias libenter.
Omnī cōtra nullū teneas.
Nec sis elatus in uerbis ul
in morib. Pecūiam odito.
paupertate scām ama. In om-
nibus fuge inires. Cōpaciēs
esto afflictis. Calus sis in
omnib. amez. **Explicit lib noui**
q̄orū